

РЕЦЕНЗИЯ

на

доц. д-р Юри Тодоров Тодоров, кандидат в конкурса за академичното звание професор на СУ “Св. Климент Охридски” – Исторически факултет, професионално направление 1.3.- Педагогика на обучението по история (Аудиовизуални и информационни технологии в обучението). Рецензент доц. д-р Румен Цветанов Донков - ИФ на СУ.

1. След запознаване с материалите по конкурса за професор по Педагогика на обучението по история (Аудиовизуални и информационни технологии в обучението) - конкурсни документи, технология на обявяването на конкурса, представена научна продукция, срокове и комисия по провеждането му, имам честта да декларирам, че са спазени всички изисквания на Закона и пред единствения кандидат в конкурса доц. д-р Юри Тодоров Тодоров няма препятствия или обстоятелства, които биха касирали конкурса.
2. Доц. д-р Юри Тодоров Тодоров е член на преподавателското тяло на Историческия факултет на СУ след конкурс и преминава всички академични степени и звания до доцент д-р в рамките на приемливите за факултета години и изисквания. Нещо повече: - Историческият факултет на СУ има шанса още в социалистически времена да се сдобие с преподавател по аудиовизуални и информационни технологии – възпитаник в водещата за онези времена немска школа по информационни технологии и с отлична атестация за дисциплина обикновено неглижирана в нашите факултети и Висши учебни заведения. Тази чисто институционална пълнота за Историческия факултет води до три важни следствия. Първото позволи освен за чисто педагогическите изисквания информационните технологии да станат професионално достъпни за целия състав Историческия факултет. Второто важно следствие е, че чрез работата на доц. Тодоров историческите области, които се

покриват в Историческия факултет, намериха своя информационен еквивалент в дидактическия фон на обществото ни. Но може би най-значителното следствие е за самия доц. Тодоров. Заниманията му дадоха възможност да се разшири кръгът на историческия фронт. Много и различен кръг исторически проблеми, особено тези свързани с методологията на историческото познание получиха възможност за развитие. Работата на доц. Тодоров в това направление изисква признаването му в историческата общност и то не само чрез рецензирането на написаното както от педагози, така и от историци и философи, но и от поставянето на неговата научна продукция в широките и трудно обозрими междудисциплинни изследвания. На това ще обърнем повече внимание в следващите редове.

3. В конкурса за Професор доц. Юри Тодоров участва с 26 писмени разработки осъществени между 1996 и 1912 г. Те включват 4 монографии, един лекционен курс и 21 статии и доклади-статии. В начините за проследяване и атестиране на научната продукция на доц. Ю. Тодоров са възможни два подхода. Първият е чрез проследяване по години направлението в научните интереси на кандидата за професор, вторият е чрез анализ последователно на по-значимите и обемни а по нататък по ограничените като обем трудове на доц. ю. Тодоров. При прощудирането на написаното от г.н Тодоров се натъкваме на невъзможност да следваме стриктно втория подход, по причина на това, че интересни мисловни конструкции и теоретични заключения се срещат в много от докладите-статии и научната оценка трябва да върви по други пътища.
4. Доц. Ю. Тодоров е изграден и добре познат преподавател в Историческия факултет на СУ. Академичната му кариера, която се

разви пред рецензиращия има две съществени характеристики. Едната е свързана с постепенното развитие на преподавателските умения на асистента, после доцент Тодоров. Всички минаваме през различни етапи в преподавателската си дейност. Няма две мнения, че има по-добри и по-неатрактивни преподаватели. Последното за съжаление не винаги се компенсира с достойнства на научната продукция. Доколкото преподавателската изява е от най-съществените характеристики по отношение званията в академичната кариера смее да застана зад мнението, че доц. Тодоров е изграден професор още преди обявяването на конкурса. Като дългогодишен ръководител на катедрата в която се осъществяваха преподаванията на г.н Тодоров преките ми впечатления от неговата работа се покриват не само с изисквания за академична зрялост, но и с постепенното кристализиране на нива на преподаване, което непрекъснато изпреварваше все по-добрите нива на студентите от последните години. Всеизвестно е, че ако не другаде, то поне по отношение на информационните технологии идват все по-образовани студенти. Задържането на вниманието им и отсъствието на проблем в областта в който доц Тодоров да е уязвим го прави добър преподавател. Може би не по незначима е и другата спомената характеристика. Доц. Тодоров е първият преподавател в Историческия факултет, който въведе електронната форма на изпитване. Изпитване за което на студентите бе подготвен и предоставен в самостоятелен сайт обширен лекционен курс. От тази гледна точка има полезно стечение на изисквания от страна на преподавателя подплатени с улеснения за студентската подготовка. Струва ми се, че повече внимание на проблема за преподавателските качества на кандидат професора не е необходимо.

5. Вече споменахме, че научните занимания на доц. Тодоров засягат цяла поредица от педагогически и исторически проблеми. С удоволствие отбелязвам, че монографичните издания на Ю. Тодоров са свързани с пряката му преподавателска дейност. Нещо повече, мисля, че в историята на преподаванията във факултета, няма друго подобно съчетание.”Аудиовизуални и инфорамационни технологии в образованието”- 2004 г. е първата сериозна систематизация на основните теми окценти от лекционния курс. Необходимо е веднага да се отбележи, че акцентът са образователните технологии. Сериозно е представен програмата пауерпойнт за изготвяне на образователни презентации. Когато книгата се появява тя става от следния ден необходимото пособие в областта на рекламните и презентационни технологии. Информацията за уеббазирания образователен поток е най-актуалното направление в електронизиращото се българско образование. От тази гледна точка книгата е не толкова популяризиране на една учебна форма, колкото необходимото научно подплатяване на учебно съдържание. Предизвестието на този необходим и полезен труд е “Информационни технологии в образованието” - 2000 г. Това е времето на първите големи стъпки в текстообработващите програми, бързото развитие на операционните системи и сериозното развитие вкл. в България на Интернет. Книгата дискутира образователните технологии от съвременни и модерни за времето си гледни точки и независимо, че в днешно време съдържанието на книгата бързо се архаизира, тя представлява верния подход към образователните технологии. Определен връх в заниманията на доц. Тодоров с тази материя е “Аудиовизуални и информационни технологии в обучението” - 2009 г. Вече не става дума изобщо за образованието. Въвеждането още в заглавието на понятието “обучение” измества

плоскостта на книгата. Трудът е естествена реакция на нововъзникналите проблеми от ерата на информационното общество. Книгата дискутира промените в методите на обучение от традиционни към модерни, като на последното понятие се придава кардинално звучене. Особено полезно, бихме казали и показателно значимо е писаното за “мрежовата култура”. Ще ми се веднага да отбележа, че този род книги в които се обсъждат актуални проблеми се различават значително от представата, която е формирала историка. В този смисъл оценката или квалификацията за стойност, усилия или научност се приближава повече до критерийната база на политологията, която дискутира съвремие, а не минало. Въпреки това друг кръг от заниманията на доц Тодоров са бекрайно важни за историка и ми се ще да обърнем внимание и на тях.

6. Развитието на доц. Тодоров в Историческия факултет и особено в една междудисциплинна катедра не може да не се отрази на афинитета му като изследовател. Комбинирайки своите аудиовизуални проблеми с дидактиката на историята, област, която у нас се въведе от проф. Щопов, Юри Тодоров неминуемо се сблъсква с проблем, който засяга пряко историческата проблематика. Методологията на историята не му е чужда и през 2000 година доц. Тодоров се обръща към историческите методи. Плод на заниманията му е монографита “Клиометрия”. Тя е блестящ завършек на изследвания в областта на историческото съзнание и неговото измерване. Историческото съзнание е сложен феномен, който нерядко ни кара да се чувстваме безсилни пред неговите прояви. Историята като холистична памет притежава немалко черти на индивидуалното съхранение. В пресечната им точка се откриват черти позволяващи търсене на методи за тяхното ако не друго, поне количествено оразмеряване. Трудът си поставя постижими задачи.

Най-основната е да определи единна методология за осъществяване на количествени анализи в областта на историконаучните и дидактични изследвания. Историометрията е провокативно съчетание от методи които действително демонстрират количественото оразмеряване. В книгата чрез многобройни примери от българската, а и не само от нея история се аргументират пътищата към начините за провеждане на количествени изследвания. Книгата е въплащение на добра историческа култура от неисторик. Тя е още един добър пример за интеграцията на Ю.Тодоров в историческата академична общност. Рецензиращият оценява по достойнство този колкото исторически, толкова и методологически труд. Той атестира своя автор не само като добър изследовател, но и като методолог историк.

7. В кръга от твърде разнообразни занимания на доц. Тодоров искам да отбележа няколко, безспорно свързани и с областта на архивистиката и документалистиката. Сред тях се открояват “Електронни документи и архиви”, “Компютърна архивистика за 21 век”, “За електронните документи” и др. Четейки основни курсове по компютърна архивистика доц. Тодоров се превърна в необходим титуляр на специалност Архивистика. Без неговите курсове специалността не би могла да се осъществява
8. Изискванията към рецензиращия не позволяват прескачането на основни занимания на кандидат професора. Като че ли пропускаме и чисто историческите занимания, които не са свързани с методология. Многобройните трудове, които заслужават да се споменат биха размили основни изводи. Рецензиращият има специфични забележки към определени изводи до които достига доц. Тодоров. Това естествено в никакъв случай не омаловажава неговите постижения. Дългогодишен добър преподавател, качествен изследовател, втори

мандат ръководител на катедра, продукция атестираща доц. Юри Тодоров като съчетаващ в добра форма преподаване и изследване – всичко това ми дава основания да предложа на временната комисия, а после и на Факултетния съвет на Историческия факултет да избере за професор по 1.3. “Педагогика на обучението по история” (Аудиовизуални и информационни технологии в обучението) рецензирания кандидат.

06.04.2012

Рецензиращ:

/доц. Р. Донков/